

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่า ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญทั้งในแวดวงสังคมการทำงาน และสังคมโลกปัจจุบัน เพราะมีหลายองค์กรใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งในบางประเทศใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ หรือเป็นภาษาราชการอีกด้วย ดังนั้นการมีความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อที่จะได้นำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือชีวิตการทำงาน

ในปัจจุบันสถานศึกษาได้จัดรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานโดยมีการเน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตของการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นการสื่อสารอีกด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและสัมผัสสถานการณ์ต่างๆ อย่างไรก็ตามการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้เพื่อการสื่อสารนั้นยังประสบปัญหาถึงแม้ว่าจะเรียนภาษาอังกฤษมาแล้วหลายปี อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนไม่ได้มุ่งเน้นนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงยอมส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะรู้สึกกลัว ไม่กล้าแสดงออก และไม่ชอบภาษาอังกฤษ

จากความสำคัญดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงมีการจัดหลักสูตรโดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในรายวิชาที่เน้นภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication : 1102001) เป็นรายวิชาการศึกษาพื้นฐาน (GE : General Education) ซึ่งรายวิชาดังกล่าวเน้นพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อใช้สื่อสารต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การกล่าวลา การแนะนำ การแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัว การบรรยายลักษณะ บุคคล สถานที่ สิ่งของ การพูดโทรศัพท์ การติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การถาม การบอก การซื้อ และขายสิ่งของ การกล่าวแสดงความรู้สึก

โดยทั่วไปการจัดการเรียนการสอนภาษามักจะมีกลวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติในการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งแสง ศรีดีมภาว (2549, บทคัดย่อ) การฝึกกลวิธีทางอ้อมด้านจิตใจ และด้านสังคมทำให้ผู้เรียนรู้จักเลือกกลวิธีที่เหมาะสมกับตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษทั้งในขณะฝึกและต่อไปในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ดีด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ที่เป็นอิสระพึ่งตนเองได้ และไม่ต้องพึ่งครูผู้สอนอยู่ตลอดเวลา

ผู้สอนในฐานะรับผิดชอบสอนรายวิชาดังกล่าว จึงมีความสนใจในการศึกษากลวิธีของผู้เรียนว่ามีการปฏิบัติในกลวิธีด้านกลวิธีด้านการจำอย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีด้านการใช้กระบวนการทางความคิด กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ กลวิธีด้านการจัดระบบและการประเมินการเรียนรู้ กลวิธีด้านจิตพิสัย และกลวิธีด้านสังคม อันส่งผลทำให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย :

เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา กลวิธีการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ กลวิธีด้านกลวิธีด้านการจำอย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีด้านการใช้กระบวนการทางความคิด กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ กลวิธีด้านการจัดระบบและการประเมินการเรียนรู้ กลวิธีด้านจิตพิสัย และกลวิธีด้านสังคม โดยประยุกต์จากงานวิจัยของ กาญจน์พิชชา ถวิลไทย (2551) ณัฐชยา หุมนาน และอัญชนา บุญอินทร์ (2550)

2. ด้านพื้นที่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ หมู่ 1 และ 2 จำนวน 38 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) ภาคเรียนที่ 2/2553 สำหรับการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มนี้ได้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3. ด้านเวลา ภาคเรียนที่ 2/2553 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2553 ถึง เดือนมกราคม 2554

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. กลวิธีด้านการจำอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างศัพท์ สำนวน จากบทสนทนาช่วยเชื่อมโยงในการจำ หรือทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน นำมาสร้างบทสนทนาตามที่กำหนด ออกเสียงประโยคบทสนทนา เขียนบทสนทนาตามตัวอย่าง และแสดงบทบาทสมมุติ

2. กลวิธีด้านการใช้กระบวนการทางความคิด หมายถึง การฝึกพูดหรือสนทนาซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ในรูปแบบต่าง ๆ ตามสถานการณ์ ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับครูผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้น ในระหว่างทำกิจกรรมในชั้นเรียน อ่านหนังสือ วารสาร นิตยสาร และสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดูรายการโทรทัศน์ และพยายามฝึกพูดหรือสนทนาภาษาอังกฤษ จากภาพยนตร์ และเพลง รวมทั้งจากอินเทอร์เน็ต

3. กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การใช้วิธีเดา โครงสร้าง ศัพท์ สำนวน เพื่อทำความเข้าใจบทสนทนาที่ไม่คุ้นเคย ดูภาพประกอบ ชื่อเรื่อง หรือคำบรรยายประกอบภาพ ก่อนที่จะเริ่มบทสนทนาด้วยตนเอง ไม่เปิดหาความหมายของคำที่ไม่ทราบจากพจนานุกรม ใช้ความรู้เดิมเพื่อมาแทนที่โครงสร้าง ศัพท์ สำนวน ที่สามารถใช้แทนกันได้ ยกมือถามผู้สอน เมื่อเกิดข้อสงสัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

4. กลวิธีด้านการจัดระบบและการประเมินการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตนเองให้ดีขึ้น โดยพยายามทำแบบฝึกหัด และทำกิจกรรม ปรับปรุงแก้ไข เมื่อพบว่า ตนเองไม่สามารถทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมตามที่กำหนดได้ ฝึกฝนตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น ก่อนที่จะเริ่มทำกิจกรรม ทำแบบฝึกหัด และทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้ครบถ้วน และทำแบบทดสอบย่อยผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. กลวิธีด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาวะทางอารมณ์และจิตใจที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น ความภูมิใจที่ตนเองสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องตามสถานการณ์ ความวิตกกังวลเมื่อเรียนรายวิชานี้ พุดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของตนเองที่มีต่อรายวิชานี้ ผู้สอนมีส่วนที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนรายวิชานี้ไม่น่าเบื่อ และมั่นใจว่าผลการเรียนวิชานี้อยู่ในเกณฑ์ดี หลังจากที่ได้ส่งงาน ปฏิบัติกิจกรรม สอบกลางภาคและปลายภาค

6. กลวิธีด้านสังคม หมายถึง ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ เช่น ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ปรึกษาเพื่อนๆ ในระหว่างเรียน และทำกิจกรรมอยู่เสมอ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ดียิ่งขึ้น ชักชวนบทสนทนากับคู่สนทนาก่อนปฏิบัติจริง พยายามสื่อสารภาษาอังกฤษ แม้ว่าจะสื่อสารไม่ค่อยถูกต้อง และเลือกตั้งคำถามเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่ใกล้ๆ ตัว หรือเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

7. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง รายวิชาการศึกษาพื้นฐาน (GE – General Education) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร รหัสวิชา 1102001

8. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หมายถึง ผู้เรียนวิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ หมู่ 1 และ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 2/2553 จำนวน 38 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึง กลวิธีที่นักศึกษาเลือกใช้ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา อีกทั้งยังเป็นข้อมูลที่สำคัญ เพื่อจะนำไปใช้พัฒนา วางแผน ปรับปรุงการเรียนรายวิชาดังกล่าวต่อไป รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการวิจัยรายวิชานี้ในด้านต่างๆ อีกด้วย